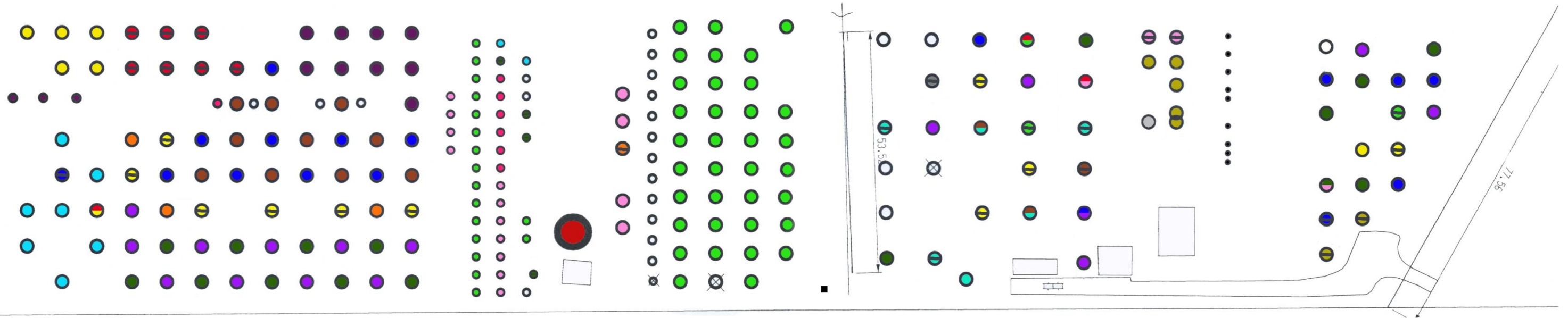


BIJLAGE 1: PLATTEGROND HOOGSTAMBOOMGAARD



Lengenda:

Appelrassen op de Gatsedijk:

- | | |
|--|--|
|  Ananas Reinette |  Zoete Ermgaard |
|  Brabantse Bellefleur | <u>Niet gedetermineerde Appelrassen:</u> |
|  Cox Oranje Pippin |  1 |
|  Elan |  2 |
|  Goudreinette |  3 |
|  Groninger Kroon |  4 |
|  Gravensteiner |  5 |
|  Ingrid Marie |  6 |
|  Notaris appel | <u>Overige vruchtbomen / - struiken:</u> |
|  Present van Engeland |  Abrikoos |
|  Princesse Noble |  Perzik |
|  Sterappel |  Druif |
|  Santana |  Walnoot |
|  Signe Tillish |  Hazelaar |
|  Tydeman |  Pruim |
|  Yellow Transparante |  Kers |
| |  Peer |

- ☐ Geen duidelijkheid over het ras.
 ☒ Dode boom
- ☒ Bijenkast

Niet zichtbaar op de kaart:

Overige aanwezige vruchtbomen / - struiken:
Braam

BIJLAGE 2: OVERIGE METHODES VOOR BEPALING VAN DE NATUURWAARDE

1. De Shannon-Wiener index gaat uit van de soortenrijkdom maar neemt daarin de abundantie van soorten mee. Bij deze methode scoort een gebied met veel soorten en enkele dieren per soort hoger dan een gebied met een ongelijke verdeling van soorten (Brink, et al., 2000). Nadeel van deze methode is dat er nog geen rekening gehouden wordt met de zeldzaamheid van een soort. Ook deze methode heeft tamelijk weinig input van gegevens nodig. Weer is alleen een inventarisatie nodig maar nu is ook een beeld van aantallen nodig per soort.
2. De soortgroep trend index richt zich volledig op de abundantie per soort en wordt uiteindelijk in een procentueel getal uitgedrukt. De abundantie wordt in een referentiejaar en in het huidige jaar gemeten waarbij het referentiejaar als 100% wordt beschouwd en het huidige jaar als nieuw moment (Brink, et al., 2000) en (Hoek, et al., 2000). Als er in het huidige jaar minder dieren van een soort voorkomen wordt het getal per soort lager. Bijvoorbeeld in 2010 komen in een willekeurig gebied 10 boommarters voor en in 2014 zijn dat er nog 8. Dan is het procentuele getal voor de boomarter in 2014 gedaald naar 80%. Uiteindelijk worden van alle soorten de procentuele getallen bij elkaar opgeteld en omgerekend in een gemiddelde. Belangrijk om te vermelden is dat deze getallen per soortgroep worden gemeten waarbij de soortgroepen bestaan uit zoogdieren, insecten, vogels, planten, reptielen en zo voorts. Voordeel van deze methode is dat er een duidelijk beeld wordt geschept van de verschuiving in het voorkomen van soorten over een x aantal jaren. Nadeel is echter dat deze methode onbruikbaar is wanneer er geen referentie gegevens zijn. Een gebied dat nooit eerder geïnventariseerd is zou dan ook niet met deze methode gekoppeld kunnen worden aan een natuurwaarde.
3. Een andere methode die gebaseerd is op de zeldzaamheid is de Rode Lijst Indicator. Deze methode beschrijft hoe een hele soortgroep zich richting uitsterven beweegt. Algemene soorten krijgen een score van 4 en vanaf het moment dat de soort zeldzaam wordt daalt de score trapsgewijs naar 0. (Brink, et al., 2000) Bij deze methode geldt eigenlijk dat een lagere score inhoudt dat er meer zeldzame soorten voorkomen. Tien algemene soorten leveren een score op van veertig en tien zeldzame soorten kunnen een score hebben van 10. Wanneer een soort de score 0 krijgt is deze op die locatie verdwenen en is dan voor die locatie ook niet meer van waarde. Nadeel is dat deze methode alleen rode lijst soorten bevat en niets doet met de soorten die er niet op voorkomen.
4. De laatste methode die is de Natuurdoeltypen methode welke draait op het handboek natuurdoeltypen uit 1995 (1^e druk) of 2001 (2^e druk) (Bal, et al., 2001). De natuurwaarde komt hierbij hoger te liggen als meer van de doelsoorten die benoemd worden in het handboek natuurdoeltypen daadwerkelijk aanwezig zijn (Brink, et al., 2000). Voordeel van deze methode is dat soorten die niet specifiek gebonden zijn aan het natuurdoeltype niet worden meegenomen in de natuurwaarde. Hierdoor zou de natuurwaarde niet kunnen stijgen als er soorten worden waargenomen die eigenlijk in een ander natuurdoeltype thuishoren en waarschijnlijk ook niet zullen blijven. Nadeel van deze methode is dat deze gebonden is aan de EHS en niet van toepassing is op gebieden die daarbuiten vallen (Brink, et al., 2000).

Alle methodes die hierboven genoemd worden (inclusief de twee methodes uit hoofdstuk 2), behalve de Natuurdoeltypen methode en de Soortgroep Trend Index, gaan niet in op de natuurlijkheid van een gebied en tellen ook soorten mee die niet van nature voorkomen in die omgeving. Voor de laatste methode valt na bestudering van het Handboek Natuurdoeltypen ook al snel het doek aangezien de Hoogstamboomgaard niet als natuurdoeltype wordt benoemd maar slechts in de bijlage als mogelijk waardevolle culturele habitats met enkele doelsoorten (Bal, et al., 2001). Daar komt bij dat het genoemde Handboek natuurdoeltypen

al enkele jaren niet meer wordt gebruikt in het natuurbeheer. Beleidsmatige beslissingen en het subsidiestelsel voor natuurbeheer worden tegenwoordig gedaan aan de hand van het natuurtypen stelsel (CBS, et al., 2014). Binnen het natuurtypen stelsel wordt de hoogstamboomgaard genoemd als "L01.09 Hoogstamboomgaard". Verder wordt binnen het stelsel aangegeven wat een hoogstamboomgaard inhoudt en worden een aantal eisen gesteld aan het beheer. Hoe het beheer verder wordt uitgevoerd en waar de verdere doelstelling ligt telt hierin niet meer mee. Zolang de hoogstamboomgaard in stand wordt gehouden is de doelstelling bereikt (Portaal Natuur en Landschap, 2014). Dit zorgt ervoor dat er ook niet voor gekozen kan worden om de natuurdoeltypen methode aan te passen naar het natuurtypen stelsel.

In de beslissing van de methode moet worden meegenomen dat het Hoekschewaards Landschap de casus locatie pas sinds 2014 in beheer heeft en dat voorheen de doelstelling natuur niet gemeten is. Er bestaan dus geen eerdere inventarisaties van soorten in de casus locatie. Om deze reden valt de Soortgroep Trend Index af aangezien hiervoor gegevens uit een referentiejaar nodig zijn.

De Rode Lijst indicator is ook geen bruikbare optie voor dit rapport aangezien eerder al in paragraaf 2.4 gebleken is dat slechts een klein aandeel van de soorten voorkomt op de rode lijst.

De Shannon-Wiener index is tevens een ongeschikte maatstaaf voor dit rapport omdat bij de casuslocatie wel geïnventariseerd is maar hierbij zijn alleen bij de muizen en vogels aantallen genoteerd. Daar komt bij dat, doordat de inventarisaties ook grote getallen trekvogels bevatten, de resultaten uit deze methode een vertekend beeld zouden kunnen geven.

BIJLAGE 3: WAARNEMINGEN CASUS LOCATIE

Waargenomen soorten in de fruitboomgaard aan de Gatsedijk in Maasdam:

Vogels:	Dagvlinders:
Boomkruiper - <i>Certhia brachydactyla</i>	Argusvlinder - <i>Lasiommata megera</i>
Buizerd - <i>Buteo buteo</i>	Atalanta - <i>Vanessa atalanta</i>
Gaai - <i>Garrulus glandarius</i>	Bont zandoogje - <i>Pararge aegeria</i>
Groene Specht - <i>Picus viridis</i>	Dagpauwoog - <i>Aglais io</i>
Groenling - <i>Chloris chloris</i>	Kleine vos - <i>Aglais urticae</i>
Grote Bonte Specht - <i>Dendrocopos major</i>	
Fazant - <i>Phasianus colchicus</i>	Nachtvlinders:
Holenduif - <i>Columba oenas</i>	Agaatvlinder - <i>Phlogophora meticulosa</i>
Houtduif - <i>Columba palumbus</i>	Appelstippelmot - <i>Yponomeuta malinellus</i>
Houtsnip - <i>Scolopax rusticola</i>	Brandnetelbladroller - <i>Celypha lacunana</i>
Kerkuil - <i>Tyto alba</i>	Egale stofuil - <i>Hoplodrina blanda</i>
Koolmees - <i>Parus major</i> ✓	Gamma-uil - <i>Autographa gamma</i>
Kramsvogel - <i>Turdus pilaris</i>	Gewone breedvleugeluil - <i>Diarsia rubi</i>
Merel - <i>Turdus merula</i>	Groente-uil - <i>Lacanobia oleracea</i>
Roodborst - <i>Erithacus rubecula</i>	Grote appelbladroller - <i>Archips podana</i>
Staartmees - <i>Aegithalos caudatus</i> ✓	Haarbos - <i>Ochropleura plecta</i>
Tijftjaf - <i>Phylloscopus collybita</i>	Halmrupsvlinder - <i>Mesapamea secalis</i>
Vink - <i>Fringilla coelebs</i> ✓	Huismoeder - <i>Noctua pronuba</i>
Waterhoen - <i>Gallinula chloropus</i>	Kersenbladroller - <i>Pandemis cerasana</i>
Winterkoning - <i>Troglodytes troglodytes</i>	Koperuil - <i>Diachrysa chrysis</i>
Zanglijster - <i>Turdus philomelos</i>	Open-breedbandhuismoeder - <i>Noctua janthe</i>
Zwarte Kraai - <i>Corvus corone</i>	Taxusspikkelspanner - <i>Peribatodes rhomboidaria</i>
	Variabele grasmot - <i>Agriphila tristella</i>
Zoogdieren:	Vierkantvlekuil - <i>Xestia xanthographa</i>
Bosmuis - <i>Apodemus sylvaticus</i>	Witstipgrasuil - <i>Mythimna albipuncta</i>
Bruine Rat - <i>Rattus norvegicus</i>	Witte-l-uil - <i>Mythimna l-album</i>
Dwergmuis - <i>Micromys minutus</i>	Zuidelijke stofuil - <i>Hoplodrina ambigua</i>
Egel - <i>Erinaceus europaeus</i> ✓	Zwarte-c-uil - <i>Xestia c-nigrum</i>
Haas - <i>Lepus europaeus</i>	
Huisspitsmuis - <i>Crocidura russula</i>	Paddenstoelen:
Konijn - <i>Oryctolagus cuniculus</i>	Echt Judasoor - <i>Hirneola auricula-judae</i>
Mol - <i>Talpa europaea</i>	Geweizwam - <i>Xylaria hypoxylon</i>
Rosse Woelmuis - <i>Myodes glareolus</i>	Gewone oesterzwam - <i>Pleurotus ostreatus</i>
Vleermuis spec. - <i>Chiroptera spec.</i>	
	Libellen:
Amfibieën:	Bruine glazenmaker - <i>Aeshna grandis</i>
Bruine Kikker - <i>Rana temporaria</i>	Paardenbijter - <i>Aeshna mixta</i>
Sprinkhanen:	Soorten die voorkomen op de rode lijst zijn als volgt weergegeven:
Grote Groene Sabelsprinkhaan - <i>Tettigonia viridissima</i>	Gevoelig
	Kwetsbaar
	Bedreigd
	Ernstig bedreigd
Doelsoorten voor de fruitboomgaard zijn weergegeven met een ✓	

BIJLAGE 4: WAARNEMINGEN BOOMGAARD DE STEENEN CAMER

Natuurwaarde Boomgaard De Steenen Camer (10 juli 2014)

Flora langs en in de slootkant:	Score:
Gewoon sterrenkroos - <i>Callitriche platycarpa</i>	1
Lidrus - <i>Equisetum palustre</i>	1
Liesgras - <i>Glyceria maxima</i>	1
Grote waterweegbree - <i>Alisma plantago-aquatica</i>	1
Blaartrekkende boterbloem - <i>Ranunculus sceleratus</i>	1
Veenwortel - <i>Persicaria amphibia</i>	1
Klein kroos - <i>Lemna minor</i>	1
Grote egelskop - <i>Sparganium erectum</i>	1
Kattenstaart - <i>Lythrum salicaria</i>	1
Riet - <i>Phragmites australis</i>	1
Gewone valeriaan - <i>Valeriana officinalis</i>	1
Gele lis - <i>Iris pseudacorus</i>	1
Gevleugeld hertshooi - <i>Hypericum tetrapterum</i>	1
Moerasspirea - <i>Filipendula ulmaria</i>	1
Gewone brunel - <i>Prunella vulgaris</i>	1
Pinksterbloem - <i>Cardamine pratensis</i>	1
Klein hoefblad - <i>Tussilago farfara</i>	1
Duizendblad - <i>Achillea millefolium</i>	1
Gevleugeld sterrenkroos - <i>Callitriche stagnalis</i>	1

Aantal soorten:	19
Score flora:	19

Soorten die voorkomen op de rode lijst zijn als volgt weergegeven:
Gevoelig
Kwetsbaar
Bedreigd
Ernstig bedreigd

Insecten in de bloemstroken:
Blauwe breedscheenjuffer - <i>Platycnemis pennipes</i>
Landkaartje - <i>Araschnia levana</i>
Bruinrode heidelibel - <i>Sympetrum striolatum</i>
Bruin zandoogje - <i>Maniola jurtina</i>
Bont zandoogje - <i>Pararge aegeria</i>
Steenhommel - <i>Bombus lapidarius</i>
Aardhommel - <i>Bombus terrestris</i>
Groot koolwitje - <i>Pieris brassicae</i>

Aantal soorten:
Score insecten:

Muizen waarnemingen:
Veldmuizen - <i>Microtus arvalis</i>
rosse woelmuizen - <i>Myodes glareolus</i>
dwergruizen - <i>Micromys minutus</i>

Aantal soorten:
Score muizen:

Totaal aantal soorten de Steenen Camer
Totale score de Steenen Camer

BIJLAGE 5: AFBAKENING EN VOORWAARDE SUBSIDIE

Afbakening

- Een hoogstamboomgaard is een verzameling van fruitbomen, met een stam van minimaal 1,5 meter hoog en waarvan de onderbegroeiing bestaat uit een grazige vegetatie.
- Een hoogstamboomgaard bestaat uit minimaal 10 fruitbomen en heeft een dichtheid van minimaal 50 en maximaal 150 bomen per hectare.
- Maximaal 10% van de bomen bestaat uit walnoten.
- Een hoogstamboomgaard is vaak in een cluster geplant en duidelijk afgescheiden van de omgeving.

Vergoeding en voorwaarden

Binnen natuurterreinen

- L01.09.01 Hoogstamboomgaard – vergoeding begrotingsjaar 2015 € 1.618,31 hectare per jaar
- L01.09.02.ZH Halfstamboomgaard bij historische boerderijen – vergoeding begrotingsjaar 2015 € 0,00

De beheerder dient het landschapselement in stand te houden. De wijze waarop hij deze instandhoudingsverplichting invult, is aan de beheerder zelf.

Op landbouwgrond

- L01.09.01 Hoogstamboomgaard – vergoeding begrotingsjaar 2015 € 1.618,31 hectare per jaar
- L01.09.02.ZH Halfstamboomgaard bij historische boerderijen – vergoeding begrotingsjaar 2015 € 0,00

Het beheerpakket landschap kent een aantal beheereisen die moeten worden nageleefd:

- Indien het appel of peer betreft wordt de boom tenminste éénmaal per 2 jaar gesnoeid. Andere soorten enkel vormsnoei indien nodig;
- De grasvegetatie wordt jaarlijks gemaaid en het maaisel wordt afgevoerd of de grasvegetatie wordt beweide;
- Er mag geen snoeihout verbrand worden in de directe omgeving van de bomen of versnipperd hout verwerkt worden in de boomgaard;
- Er mogen geen gewasbeschermingsmiddelen, behalve bij bestrijding van ongewenste houtsoorten (Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik, Robinia en Ratelpopulier) middels een stobbenbehandeling, en de pleksgewijze bestrijding van Akkerdistel, Ridderzuring en Brandnetel in het element gebruikt worden;
- De hoogstamfruitboom mag niet beschadigd worden door vee. Jonge bomen zijn voorzien van een boomkorf;
- Bemesten en bekalken van de boomgaard is toegestaan. Bij bemesten van de boomgaard worden de fruitbomen en wortels niet beschadigd;
- Snoeiwerkzaamheden kunnen gedurende het gehele jaar worden verricht.

BIJLAGE 6: BESTUIVINGSTABEL APPEL EN PERENRASSEN

* = zelfbestuiver

(*) = waarschijnlijk of in enige mate zelfbestuivend

? = wellicht een goede bestuiver

Appel

<i>rasnaam:</i>	<i>kan bestoven worden door:</i>
1. Beauty of Bath	41,43
2. Benoni*	43
3. Brabantse Bellefleur*	40,42
4. Bramley's Seedling	1,9,14,20,29,30,41,43
5. Charlamowsky	14,23
6. Court-Pendu	?
7. Dijkmanszoet	15
8. Dubbele Bellefleur	40,49
9. Early Victoria*	29?,30,41
10. English Winter Gold-pearmain	16?,40?,41,43
11. Eijsdener Klumpke	3?,19?,21?,40?,45?,49?,51?
12. Franse Bellefleur	40
13. Franse Zure	21,32
14. Glorie van Holland	9,16,29?,34
15. Gravensteiner	20?,30?,35,41,43
16. Groninger Kroon*	9?,10?,14?,29?,34,35
17. Gronsvelder Klumpke	3?,19?,40?,45?,49?,51?
18. Jacques Lebel	10,21
19. Jasappel	3,7,16,45
20. Keswick Codlin*	9?,10,27,29?,37,41,43,44
21. Keuleman	9?,16?,35
22. Koningszuur(*)	3,35,49
23. Laxton's Superb*	14,20,41,44
24. Leboul	6,26
25. Lemoenappel (*)	9?,14?,16?,29?,43?
26. Limburgse Bellefleur	40
27. London Pippin	14
28. Lord Lambourne	?
29. Lunterse Pippeling	9?,14?,21?,41?,43?,44?
30. Manks Codlin*	9?,29?,41?,43?,44?
31. Notarisappel	9?,20,29?,30,32,41,43,44?
32. Ossenkop	9?,29?,36?,41?,43?,44?
33. Peterselieappel	8
34. Present van Engeland*	9?,14?,16?,29?,43?,
35. Princesse Noble	9?,14?,16?,29?
36. "Rabauw"	32
37. Reinette d'Orange	43
38. Rode Tulpappel	9,43
39. Schone van Boskoop	1,9?,10,14,16,20,21,23,29?,30,32,34,35,43,44
40. Sterappel	3,6,7,8,14,45,46?,49?
41. Transparente de Croucels*	9?,10,20,29?,30?,37,43,44
42. Vlaamse Schijveling	?
43. Yellow Transparent	1,2,9,10,14,16,20,23?,30,37,41,44
44. Zigeunerin*	9,29?,30,43?
45. Zoete Bloemée*	3,22?,40,49

46. Zoete Campagner	3,40?,45
47. Zoete Ermgaard	3,40,45,49
48. Zoete Grauwe Reinette	?
49. Zoete Kroon*	3,8,40?,45
50. Zoete Paradijs	?
51. Zoete Pippeling	3,45

Peer

<i>rasnaam:</i>	<i>kan bestoven worden door:</i>
1. Beurré Alexandre Lucas	4,8,11,12,13,14,17,32,35,36
2. Beurré Clairgeau	3,4,8,11,12,14?
3. Beurré d'Hardenpont	2,4,11,12,32,36
4. Beuré Hardy	2,8,11,12,13,14,24,27,29,32,35,36
5. Beurré Lebrun	4,11?,12,14?,32,35
6. Bezi van Schonauwen	14
7. Bloedpeer	?
8. Bonne Louise d'Avran-ches	4,11,12,14,17,32,35
9. Brederode*	4,13,22?,32
10. Calebasse de Tirmont	?
11. Charneux	4,8,12,14,27,32,35,36,38
12. Clapp's Favourite	3,4,8,11,14,24,27,35,36,38
13. Comtesse de Paris	4,8,12,14,17,27,32
14. Conference*	2,4,8,9,11,12,17,35,36
15. Conseiller à la Cour	8,32,36
16. Dirkjespeer*	?
17. Emile d'Heyst*	8,13,14,32
18. Gieser Wildeman*	22?
19. Jodenpeer	12,14
20. Joséphine de Malines	13,29,36
21. Jut	4,11,12,35
22. Kleipeer*	8,18?
23. Kruidenierspeer	11,12?,14,26,38?
24. Lectier	4,11,12
25. Maagdenpeer	?
26. Noordhollandse Suiker-peer	?
27. Nouveau Poiteau*	4,5,8,12,20,24,36,38
28. Oranjepeer	4,8
29. Passe Crassane	?
30. Pitmaston Duchess*	8,12,14,17,26,35,36,38
31. Pondspeer	8,12,14
32. Précoce de Trévoux*	4,8,9,11,13,24,36
33. Provisiepeer	18,22
34. Saint Rémy	2,4,9?,11,12,13,14,22,32,33
35. Triomphe de Vienne	4,8,11,12,13,14,32,36
36. Williams Bon Crétien	2,3,4,8,11,12,13,14,20,24,27
37. Winterrietpeer	9,18
38. Zwijndrechtse Wijnpeer*	11?,12,27?

VERMELDING BRONNEN GRAFISCH MATERIAAL:

Voorblad en achtergrond: De foto's voor het voorblad en de achtergrond in het rapport zijn gemaakt door Kitty de Zeeuw tijdens snoeiwerkzaamheden in de boomgaard aan de Gatsedijk in Maasdam. De foto's zijn terug te vinden via <http://www.hwlfoto.nl/thumbnails.php?album=130&page=3>

Figuur 1 (pagina 7): Ligging nationaal landschap de Hoeksche Waard is afkomstig van de website van het nationaal landschap. <http://www.nationaallandschap.nl/links/>

Figuur 2 (pagina 7): Het kaartje van de geografische ligging is gebaseerd op kaarten van google maps welke te raadplegen zijn via <https://www.google.nl/maps>

Figuur 3 (pagina 9): het boomvormenschema is afkomstig uit het onderstaande rapport. Blitterswijk, H. v. & Baeten, J., 2006. *De hoogstamboomgaard natuurlijk*, Wageningen: Wetenschapswinkel Wageningen UR.

Figuur 4 (pagina 16): De hoogstamboomgaard als leefomgeving is gemaakt met meerdere afbeeldingen die via google images zijn gevonden. Bij het zoeken naar de afbeeldingen is gefilterd op afbeeldingen die gelabeld zijn als vrij te gebruiken en aan te passen. https://images.google.nl/?gws_rd=ssl

Figuur 5 (pagina 20): Het kaartje over het inventarisatiegebied van de Loorenhof is afkomstig uit het onderstaande rapport. IKL, 2013. *Verkenndend Natuurwaardenonderzoek*, Heerlen: Stichting Instandhouding Kleine Landschapselementen in Limburg.

Figuur 6 (pagina 23): De historische kaarten van de casuslocatie vormen een samengevoegde afbeelding van meerdere historische kaarten welke afkomstig zijn van de website www.watwaswaar.nl

Figuur 7 (pagina 31): de afbeelding over de vormsnoei van jonge fruitbomen is afkomstig uit een digitale flyer van landschapsbeheer gelderland en is te raadplegen via de onderstaande link. http://landschapsbeheergelderland.nl/wp-content/uploads/hoogstamboomgaard2013_email.pdf

Figuur 8 (pagina 33): Het kaartje met daarop de mogelijke locatie voor een overhoek is gebaseerd op kaarten van google maps welke te raadplegen zijn via <https://www.google.nl/maps>

Bijlage 4: de gegevens in deze tabel komen van de inventarisaties die gedaan zijn door Nelleke Renaud

Bijlage 5: De gegevens die in bijlage 5 zijn weergegeven zijn een kopie van de website van het portaal natuur en landschap en is te bereiken via de volgende link. <http://www.portaalnatuurenlandschap.nl/themas/overzicht-typen-natuur-en-landschap/landschapselementtypen/I01-groen-blauwe-landschapselementen/I01-09-hoogstamboomgaard/afbakening/>

Bijlage 6: De bestuivingstabel voor appel en perenrassen is afkomstig uit het onderstaande boekje. Brand, J., 1985. *Hoogstamvruchtbomen*. Utrecht: Stichting Landelijk Overleg Natuur- en Landschapsbeheer.